

Yttrande över Delrapport från Sverigeförhandlingen: Ett författningsförslag om värdeåterföring (SOU 2015:60)

Vänsterpartiet har inte varit med om att lägga upp riktlinjerna för Sverigeförhandlingen, vår inriktning skulle sett annorlunda ut. Vi stödjer satsningar på förbättrad infrastruktur som möjliggör ökat bostadsbyggande men vi ser infrastrukturen som ett statligt ansvar. Vi är oroad av finansieringslösningen i 2013 års Stockholmsförhandling där staten bidrar med så lite som 16 procent av investeringskostnaden för de nya tunnelbanelinjerna, resten tas från intäkter av ökande och förändrade trängselskatter och kommunal medfinansiering. Vi anser att en 50 procentig statlig finansiering av strategisk infrastruktur är minimum.

Vi ser stora risker med att genom lagändringar om så kallad värdeåterföring säkerställa och reglera den kommunala medfinansieringen i infrastrukturprojekt. I delbetänkandet finns två författningsförslag, dels ett förslag till lag om ändring i plan- och byggplagen (2010:900) som reglererar exploateringsavtal och dels ett förslag till lag om ändring i lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter.

I det första förslaget om ändring i plan- och bygglagen anges att kommunen i sina riktlinjer för exploateringsavtal utöver principer för fördelning av kostnader och intäkter också ska ange principer för värdestegringsersättning. Det andra förslaget om ändring i lagen om vissa kommunala befogenheter innebär att kommuner ska kunna medfinansiera byggande av väg och järnväg som en annan kommun eller ett annat landsting ansvarar för under samma förutsättningar som en kommun kan medfinansiera statliga vägar och järnvägar.

Båda dessa förändringar ger en situation där kommuner pressas att ingå avtal om medfinansiering av statliga infrastrukturinvesteringar. Antingen genom avtal med fastighetsägare om att värdeökningen som uppkommer i fastigheten på grund av infrastrukturinvesteringen ska användas till att bekosta investeringen eller genom press att medfinansiera statliga infrastrukturinvesteringar i närliggande kommun eller landsting. Trycket på kommunerna att medfinansiera statliga infrastrukturinvesteringar kommer leda till stora ekonomiska åtagande som får konsekvenser för kommunernas kärnverksamhet.

Vi är även oroliga för att värdeåterföringsprincipen innebär att de bostäder som byggs i närheten av den nya infrastrukturen blir oerhört dyra. När värdeåterföringen avtalas i ett exploateringsavtal påverkas självklart produktionskostnaderna. Dyra bostäder som bara kan efterfrågas av dem med höga inkomster löser inte den akuta bostadsbristen vi har idag.